

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของอาจารย์มหาวิทยาลัยพายัพต่อการประเมินผลการสอนแบบ 360 องศา ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการประเมินผลการสอนแบบ 360 องศา และทำการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินผลการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยพายัพ เพื่อนำผลที่ได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาระบบการประเมินผลการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยพายัพให้มีความเหมาะสม ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ โดยมีขั้นตอนและระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยพายัพที่ทำการสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ซึ่งมีจำนวน 305 คน (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนและบริการการศึกษา) กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยพายัพที่ทำการสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ที่ถูกสุ่มมาศึกษา โดยทำการกำหนดขนาดตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 170 คน และทำการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประชากรออกเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดให้คณะต่าง ๆ เป็นชั้นภูมิ และมีการจัดสรรตัวอย่างให้แก่คณะด้วยวิธีให้ได้สัดส่วนกับจำนวนอาจารย์ประจำของแต่ละคณะ (Proportional Allocation) จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามคณะต่าง ๆ ดังตาราง

ตาราง 1 จำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ

คณะ	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
มนุษยศาสตร์	64	36
สังคมศาสตร์	36	20
นิติศาสตร์	16	9
ศาสนศาสตร์แมคกิลวารี	26	14
วิทยาศาสตร์	32	18
พยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค	41	23
บริหารธุรกิจ	52	29
บัญชี การเงินและการธนาคาร	32	18
เศรษฐศาสตร์	6	3
รวม	305	170

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและมีบางส่วนที่ผู้วิจัยได้นำแบบวัดทัศนคติโดยอาศัยแนวคิดจากการพัฒนากระบวนการประเมินแบบ 360 องศาของ มนุษย์ ศิวารมย์ และจากการศึกษาเพิ่มเติมจากรายงานและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามจำแนกออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิดประเภทเลือกตอบ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติของอาจารย์มหาวิทยาลัยแพทย์ต่อการประเมินผลแบบ 360 องศา ซึ่งเป็นแบบวัดทัศนคติตามวิธีของออสกูต ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิดประเภทเลือกตอบโดยมีการกำหนดช่วงคะแนนให้เลือกตอบ 7 ช่วงคะแนน คือ

ไม่เห็นด้วย	-3	-2	-1	0	1	2	3	เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ข้างพอ ๆ	น้อย	ปานกลาง	มาก	

กัน

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการประเมินผลการสอนแบบ 360 องศา ลักษณะ
คำถามเป็นคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินผล
การสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยพายัพ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด
ประเภทเลือกตอบและคำถามปลายเปิด

สำหรับเกณฑ์การพิจารณาคะแนนจากแบบวัดทัศนคติต่อการประเมินแบบ 360 องศา
ผู้วิจัยแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 7 ช่วง โดยการคำนวณตามหลักสถิติ เมื่อนำมาสร้างเกณฑ์ในการ
พิจารณาทั้ง 7 ช่วง ได้ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
-3.00 ถึง -2.13	มีทัศนคติที่เป็นลบระดับมากต่อการประเมินแบบ 360 องศา
-2.14 ถึง -1.27	มีทัศนคติที่เป็นลบระดับปานกลางต่อการประเมินแบบ 360 องศา
-1.28 ถึง -0.41	มีทัศนคติที่เป็นลบระดับน้อยต่อการประเมินแบบ 360 องศา
-0.42 ถึง 0.43	มีทัศนคติที่เป็นกลางต่อการประเมินแบบ 360 องศา
0.44 ถึง 1.29	มีทัศนคติที่เป็นบวกระดับน้อยต่อการประเมินแบบ 360 องศา
1.30 ถึง 2.15	มีทัศนคติที่เป็นบวกระดับปานกลางต่อการประเมินแบบ 360 องศา
2.16 ถึง 3.00	มีทัศนคติที่เป็นบวกระดับมากต่อการประเมินแบบ 360 องศา

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยทำการทดลองเครื่องมือ
สำหรับแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 กับคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์จำนวน 18 คน โดยทำการ
วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหานั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยจำนวน 3 ท่านพิจารณาตรวจสอบ (รายละเอียดในภาคผนวก ก) โดย
ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อความในแบบสอบถามสามารถวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะศึกษา
ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้มีการปรับภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

สำหรับแบบสอบถามในตอนที 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของอาจารย์ต่อการประเมินผลการสอนแบบ 360 องศา ซึ่งมีจำนวน 25 ข้อ ผู้วิจัยได้ทำการหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีวัดความคงที่ภายใน (The Measure of Internal Consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.8548 (รายละเอียดในภาคผนวก ข) ซึ่งถือว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ขั้นตอนต่อไปคือ การจัดการกับข้อมูลที่ได้มา โดยประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS FOR WINDOWS ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. การให้รหัสข้อมูล (Coding) เป็นการแปลงข้อมูลคำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม ให้อยู่ในรูปของข้อมูลที่เป็นตัวเลข ซึ่งสามารถนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไปได้
2. การจัดกลุ่มข้อมูล (Recoding) เป็นการปรับเปลี่ยนค่าข้อมูลของตัวแปรบางตัว เพื่อจัดกลุ่มข้อมูลของตัวแปรออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามที่ต้องการ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ต่อไป
3. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis) เพื่อให้ทราบถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จึงเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจาย และร้อยละ

3.2 สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้การทดสอบ t-test และ F-test

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิจัยไปยังคณาจารย์ในแต่ละภาควิชา หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วจึงดำเนินการจัดเตรียมและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป